Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0408U001158

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 25-03-2008

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Атаман Юрій Олександрович

2. Ataman Jurij Aleksandrovich

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 14.03.04

Назва наукової спеціальності: Патологічна фізіологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 13-03-2008

Спеціальність за освітою: 7.110.104

Місце роботи здобувача: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: 40007, м. Суми, вул. Римського-Корсакова 2

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.600.03

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: 61022, Харків, проспект Науки, 4

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 76.03.53

Тема дисертації:

1. Роль пероксидного окиснення ліпідів у розвитку уражень артерій і вен, зумовлених первинними порушеннями енергетичного обміну

2. The role of lipid peroxidation in the development of arteries and veins lesions induced by primary disturbances of energy metabolism

Реферат/анотація:

1. Об'єкт дослідження: механізми розвитку дистрофічно-склеротичних уражень кровоносних судин. Мета дослідження: з'ясування ролі пероксидного окиснення ліпідів та порушень антиоксидантних систем у патогенезі уражень артеріальних і венозних судин, що виникають за умов первинних розладів енергетичного обміну. Методи дослідження: моделювання уражень кровоносних судин з використанням інгібітора енергетичного обміну – монойодацетату, біохімічні методи визначення вмісту проміжних (гідропероксиди ліпідів) та кінцевих (основи Шиффа) продуктів пероксидного окиснення ліпідів (ПОЛ), біохімічні дослідження активності антиоксидантних ферментів (глютатіонпероксидази, супероксиддисмутази, каталази), фізико-хімічні методи дослідження вмісту води та об'єму інулінового простору, спектрофотометричне визначення вмісту загального кальцію, статистичні методи обробки цифрових даних. Теоретичне і практичне значення отриманих результатів. Дані про значну активацію процесів ПОЛ у

тканинах кровоносних судин за умов інтоксикації монойодацетатом розширюють наукові уявлення про механізми розвитку дистрофічно-склеротичних уражень судинної стінки. Отримані результати свідчать про те, що ангіопротектори з різними механізмами дії по-різному впливають на інтенсивність ПОЛ і антиоксидантну активність судин, з одного боку, і прояви дистрофічних змін у судинній стінці – з другого. Це має враховуватись при виборі ефективних фармакологічних засобів захисту кровоносних судин при кожному конкретному виді її ушкодження. Одержані дані можуть бути використані при розробці нових підходів і способів фармакологічної корекції дистрофічно-склеротичних уражень кровоносних судин, підвищення їх стійкості до дії різних патогенних чинників. Наукова новизна отриманих результатів. Уперше досліджено динаміку змін показників ПОЛ і антиоксидантної активності артеріальної і венозної стінки за умов інтоксикації монойодацетатом. Показано, що введення тваринам монойодацетату спричиняє істотне збільшення інтенсивності ПОЛ та зменшення активності антиоксидантних систем устінках як артеріальних, так і венозних судин. Як інструмент аналізу використано фармакологічні агенти з різними механізмами ангіопротекторної дії (антиоксиданти, блокатори кальцієвих каналів, антикальциногенні препарати). Показано, що вітамін Е, який зменшує інтенсивність ПОЛ в тканинах кровоносних судин при монойодацетатній інтоксикації, не впливає на показники, що характеризують ранні дистрофічні зміни судинної стінки (набряк, кальцифікацію). Натомість блокатор кальцієвих каналів – ніфедипін та антикальциногенний препарат – ЕГДК, не впливаючи на показники ПОЛ, істотно зменшують набряк судинної стінки (ніфедипін) та вміст кальцію в тканинах артерій і вен (ЕГДК). Показано, що за умов інтоксикації монойодацетатом у венах рівень активації ПОЛ і пригнічення антиоксидантних систем є вищим, ніж в артеріях - судинах, дуже чутливих до розвитку склерозу. Ступінь впровадження: результати роботи впроваджено і навчальний процес на кафедрах патофізіології Харківського і Кримського медичних університетів, Української медичної стоматологічної академії (м. Полтава), кафедрі фізіології і патофізіології Сумського державного університету, кафедрі гістології з цитологією і ембріологією Донецького національного медичного університету Сфера (галузь) використання: медицина, патофізіологія.

2. The investigation object: mechanisms of development of dystrophically-sclerous lesions in blood vessels. The investigation goal: determination of the role of lipid peroxidation and antioxidatic systems in pathogenesis of arteries and veins lesions induced by primary disturbances of energy metabolism. Methods of research: modelling of vascular lesions by using of inhibitor of energy metabolism – monoiodacetate, biochemical methods of determining intermediate (lipid hydroperoxides) and end products (Schiff's bases) of lipid peroxidation (LPO), biochemical investigation of the activity of antioxidatic enzymes (glutathione peroxidase, superoxide dismutase, catalase), physicochemical methods of examining of water content and the inulin space volume, spectrophotometrically determining total calcium content, statistical methods. The theoretical and practical importance of the received results. Data about appreciable activation LPO in vascular tissues in conditions of monoiodacetate intoxication dilate scientific representations about mechanisms of development of dystrophically-sclerous lesions in a vascular wall. It was shown that angioprotectors with different mechanisms of action variously affected the LPO intensity and antioxidatic activity of blood vessels, on the one hand, and early manifestations of dystrophic changes in a vascular wall, on the other hand. It should be considered at a choice effective pharmacological protection of blood vessels at each concrete kind of their lesions. The obtained data can be used by working out of new approaches and means of pharmacological correction of dystrophically-sclerous lesions of blood vessels, risings of their resistance to action of different pathogenic factors. The scientific novelty of the investigation results. For the first time dynamics of LPO signs and antioxidatic activity of arterial and venous wall under condition of monoiodacetate intoxications was examined. It was shown, that monoiodacetate caused essential increase of the LPO intensity and reductionofthe activity of antioxidatic systems both in arterial and venous wall. As the tool for analysis, pharmacological agents with different mechanisms of angioprotective actions (antioxidants, blockers of calcium channels, anticalcinogenic drugs) were used. It was shown that vitamain E which decreased the LPO intensity in blood vessels did not influence early manifestation of dystrophic changes in vascular wall (oedema, calcification). At the same time the blocker of calcium channels nifedipine and anticalcinogenic drug – EHDA which did not influence the LPO indices decreased essentially oedema of vascular

wall (nifedipine) and total calcium content in arterial and venous tissue (EHDA). It was shown that the levels of the LPO activation and antioxidatic system depression in venous wall were much higher than in arteries. The degree of implementation: the results of the research are implemented in the educational process at Chairs of pathophysiology of Kharkov and Crimean Medical Universities, Ukrainian Medical Stomatological Academia (Poltava), at Chair of physiology and pathophysiology of Sumy State University, at Chair of histology, cytology and embryology of Donetsk National Medical University. Branch of usage: medicine, pathophysiology.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Клименко Микола Олексійович
2. Klimenko Nikolai Alekseevich

Кваліфікація: д.мед.н., 14.03.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Звягінцева Тетяна Володимирівна

2. Звягінцева Тетяна Володимирівна

Кваліфікація: д.мед.н., 14.03.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Березнякова Марина Євгеніївна

2. Березнякова Марина Євгеніївна

Кваліфікація: д.мед.н., 14.03.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Масловський Сергій Юрійович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Масловський Сергій Юрійович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.